

Den Haag, 14 november 2017

U geeft mij gevraagd om een reactie op de brief die u heeft ontvangen van de heer R.H. te U. d.d. 31 oktober 2017 met betrekking tot een klacht tegen de wijze waarop DigiD is georganiseerd.

De heer R.H. beklagt zich erover dat hij als bewindvoerder en mentor van zijn demeterende moeder geen gebruik mag maken van haar DigiD, dat hij daardoor aangewezen is op naar zijn zeggen nodeloos veel papierwerk.

Ik begrijp de frustratie van de heer R.H. In een situatie als de zijne zou het heel prettig zijn als hij namens zijn moeder haar zaken met de overheid gemakkelijk kan behartigen. Helaas ontbreken daartoe tot op heden de noodzakelijke voorzieningen, zoals een digitale registratie van bewindvoeringen.

Mede om daarin te gaan voorzien is in het regeerakkoord opgenomen dat er een machtigingsfunctie komt, onder meer om wettelijke vertegenwoordigers, waar bewindvoerders onder vallen, in de gelegenheid te stellen namens een ander zaken met de overheid te regelen. Nu kunnen zij zich als zodanig niet online melden bij de overheid. Recent is een programma Machtigen opgestart waarin onder andere verder wordt onderzocht hoe een mogelijke oplossing voor wettelijke vertegenwoordiging te realiseren is. Het is in dit stadium van het programma nog te vroeg om een uitspraak te doen over wanneer er een oplossing gerealiseerd is. De planning is er op gericht hier in de eerste helft van van 2018 duidelijkheid over te kunnen geven.

Uit een interne analyse is gebleken dat er geen eenvoudige oplossing is. Enerzijds kunnen overheidsorganisaties niet elektronisch controleren of een persoon onder bewind staat op het moment dat hij of zij inlogt. Ook kunnen overheidsorganisaties niet elektronisch controleren of een bewindvoerder bevoegd is om te handelen namens een ander op het moment dat hij of zij inlogt. Nergens is elektronisch raadpleegbaar wie onder bewind staan en wie bewindvoerder is.

Anderzijds is het scala aan overheidsdiensten breder dan de handelingen die een bewindvoerder kan en mag uitvoeren. Een onderbewindgestelde kan voor tal van handelingen handelingsbekwaam zijn en blijven.

Voor wat betreft het gebruik van DigiD wijs ik er op dat DigiD strikt persoonlijk is en niet overdraagbaar of uitleenbaar, ook niet wanneer burgers onder bewind (of curatele) staan.

Om de privacy van de onderbewindgestelde te borgen is het niet wenselijk dat een bewindvoerder gebruik maakt van diens DigiD. Ik weet dat het in de praktijk veel voorkomt dat personen hun DigiD afgeven om een ander in de gelegenheid te stellen zaken digitaal voor hen te regelen, omdat er geen alternatieven zijn. Juist daarom heeft een goede machtigingsfunctie wat het kabinet betreft prioriteit.

Het huidige DigiD Machtigen ten slotte biedt geen oplossing voor het vraagstuk, omdat daarin machtigingen per organisatie/dienst worden geregistreerd. Het is in DigiD Machtigen niet mogelijk een machtiging voor alle overheidsdiensten vast te leggen. En bovendien zijn lang niet alle overheidsorganisaties op DigiD Machtigen aangesloten.

Rest mij te benadrukken dat voor personen die geen gebruik kunnen (of willen) maken van DigiD te allen tijde andere communicatiekanalen ter

beschikking moeten staan. In het regeerakkoord is opgenomen dat er een keuzemogelijkheid blijft om per post met de overheid te communiceren. Totdat de machtigingsfunctie waar ik aan het begin van deze reactie aan refereerde is gerealiseerd, is de post in dit geval helaas het meest geëigende kanaal.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.W. Knops